

Svenska företag i totalförsvaret

Beredskapsavtal som stärker både näringslivet och Sveriges motståndskraft

Staten kan inte driva ett modernt samhälle ensam. När Sverige utsätts för kris är företagens personal, maskiner, lager, transporter och kunskap avgörande.

Rikets förslag

Skapa frivilliga och långsiktiga beredskapsavtal med svenska företag. Företag som tar på sig tydliga krav på uthållighet, lager, reservproduktion eller snabb omställning får ersättning för den kapacitet de håller tillgänglig.

Exempel

- Verkstadsföretag kan hålla ritningar, verktyg och material för kritiska reservdelar.
- Åkerier kan ha avtal om prioriterade transporter av mat, vatten, vårdmateriel och reservdelar.
- Livsmedelsföretag kan hålla extra råvaror eller kunna växla till enklare basproduktion.
- Bygg- och maskinföretag kan bidra med röjning, provisoriska vägar, pumpar och reparationer.
- IT- och telebolag kan hålla reservutrustning och reparationslag i regional beredskap.

Så ska avtalen fungera

1	Staten identifierar en kritisk förmåga och konkurrensutsätter avtalet där det är möjligt.
	↓
2	Företaget får ersättning för dokumenterad beredskap - inte bara för en vag avsiktsförklaring.
	↓
3	Krav ställs på personalplanering, reservkraft, lager, cybersäkerhet och övningar beroende på uppdrag.
	↓
4	Kapaciteten provas regelbundet i fredstid.
	↓
5	Vid höjd beredskap aktiveras i förväg definierade leveranser, transporter eller produktionsskiften.

Skydda små och medelstora företag

Beredskapskrav får inte bli en administrativ börda som bara stora koncerner klarar.

Standardiserade avtal, enkla stöd och gemensamma regionala lösningar ska göra det möjligt även för mindre svenska företag att delta.

Vinster även i fred

- Mer lokal lagerhållning och fler leverantörer minskar även risken vid normala leveransproblem.
- Övningar och reservkraft förbättrar företagens kontinuitet vid stormar, cyberincidenter och elavbrott.
- Långsiktiga avtal kan ge svenska företag bättre investeringsunderlag och bevara teknisk kompetens i landet.
- Statliga behov kan användas för att stärka konkurrens och produktionskapacitet utan att staten behöver äga företagen.

Svenskt näringsliv är inte vid sidan av totalförsvaret. Det är en stor del av den praktiska förmågan att hålla Sverige igång.

Källor och faktagrund

Dokumentet skiljer mellan dagens svenska beredskap och Rikets politiska förslag. Förslagen är politiska ställningstaganden; faktauppgifter nedan bygger på aktuella myndighetskällor.

- Myndigheten för civilt försvar: Beredskap för företag - mcf.se / msb.se
- Regeringen: Nationell strategi för försörjningsberedskap, 30 juli 2026 - regeringen.se
- Regeringen: Beredskapspaket för decentraliserad försörjningsberedskap, 9 mars 2026 - regeringen.se

Princip

Beredskap byggs bäst i fredstid. Målet är inte isolering från omvärlden utan att Sverige ska kunna fortsätta fungera när import, nät, transporter eller enskilda system tillfälligt slås ut.